

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту
Кафедра документальних комунікацій і бібліотечної справи

**ІНФОРМАЦІЙНА ТА
БІБЛІОТЕЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ:
теорія, історія, практика**

Збірник наукових праць

Рівне – 2016

УДК 002+011+02

ББК 73+78

I — 74

Інформаційна та бібліотечно-бібліографічна діяльність: теорія, історія, практика : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : РДГУ, 2016. — 130 с.

До збірника увійшли наукові статті, підготовлені викладачами і студентами кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи РДГУ, а також деякі тези доповідей щорічної Звітної наукової конференції викладачів, аспірантів, студентів і співробітників РДГУ 16 березня 2015 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Відповідальний редактор

СІЛКОВА Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, зав. кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи РДГУ

Члени редколегії:

ШВЕЦОВА Галина Миколаївна — доктор історичних наук, професор;

МІЛЯСЕВИЧ Ірина Володимирівна — кандидат педагогічних наук, професор;

КОСТЕНКО Марина Степанівна — викладач.

ЗМІСТ

Розділ 1

Актуальні проблеми книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства

Швецова-Водка Галина

БІБЛІОЛОГІЯ — КОМПЛЕКСНА НАУКА,
ПРИСВЯЧЕНА КНИЖКОВІЙ КУЛЬТУРІ 4

Бережняк Олена

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА ЯК
ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КНИЖКОВОЇ КУЛЬТУРИ 8

Остапчук Юлія

ЕЛЕКТРОННА КОМУНІКАЦІЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ
СУСПІЛЬСТВІ 11

Жук Вікторія

ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«БІБЛІОТЕЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОФЕСІОЛОГІЯ»
У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ 14

Пасічник Людмила

БІОБІБЛІОГРАФІЧНІ СЛОВНИКИ ТА
ДОВІДНИКИ ЛІТЕРАТОРІВ ЯК ОДИН З ВИДІВ
ЗАГАЛЬНОЛІТЕРАТУРНИХ НАУКОВО-ДОПОМІЖНИХ
БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСІБНИКІВ 16

Татарин Сергій

“ШЕВЧЕНКІВСЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ” — НОВІТНЄ
ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ З ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА 21

Бандилко Лілія

МЕДИЧНІ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНЩИНИ ЯК ЦЕНТРИ
БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СПЕЦІАЛІСТІВ ГАЛУЗІ 24

Ражик Лідія, Трачук Людмила БІБЛІОТЕЧНА РЕКЛАМА (З ДОСВІДУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ)	29
Диха Світлана РОЗВИТОК НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	33
Кириєнко Людмила ВИКОРИСТАННЯ ДИТЯЧИМИ БІБЛІОТЕКАМИ ЧЕРНІГІВЩИНИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КРАЄЗНАВЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ	36
Терлецька Наталія ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	41
Боровська Олена ОРГАНІЗАЦІЯ МАСОВОЇ РОБОТИ НОВОГРАД-ВОЛИНСЬКОЇ РАЙОННОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ	44
Мельник Валентина МАСОВЕ БІБЛІОГРАФІЧНЕ ІНФОРМУВАННЯ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ БІБЛІОТЕЦІ ДЛЯ ЮНАЦТВА: ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА НОВАТОРСЬКИХ ФОРМ	46
Хімейчук Віра ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ	50
Савчук Ірина ДРУКОВАНА БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ КАЛУСЬКОЇ ЦРБ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	54

Шеремета Тетяна ПОШУКОВІ МОЖЛИВОСТІ БІБЛЮГРАФІЧНИХ КАРТОТЕК КАЛУСЬКОЇ ЦРБ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	57
--	----

Розділ 2

Документні ресурси та інформаційні технології

Сілкова Галина МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ЧИННИК ЇХ ВИДОВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ	63
--	----

Луцишина Тетяна СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ БІБЛЮТЕК	66
--	----

Костенко Марина ВТОРИННОДОКУМЕНТНА ЛАНКА ВІТЧИЗНЯНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ З ПИТАНЬ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ	69
---	----

Бабенко Жанна ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ПРОЦЕСИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	73
--	----

Сльоза Галина, Бабенко Жанна ДИСТАНЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ В ІНФОРМАЦІЙНИХ УСТАНОВАХ	77
---	----

Хомич Наталія ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КОНТЕНТУ ВЕБ-САЙТІВ ПРОВІДНИХ УСТАНОВ БІБЛЮТЕЧНОЇ СФЕРИ	80
--	----

Бучковська Олена РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	88
--	----

Крет Роман РОЛЬ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ У СУЧАСНІЙ ПОЛІТИЦІ	92
Крет Ольга СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА	95
Сульжук Ольга ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ РІВНЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	98
Черніговець Тетяна ФОРМИ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ІНСТИТУТУ МИСТЕЦТВ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ РЕГІОНУ	101
 <i>Розділ 3</i> <i>Історія книги, бібліотечної справи та бібліографії</i>	
Шатрова Марина ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ ЗРІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ РУКОПИСНОЇ КНИГИ В УКРАЇНІ	105
Мілясеви́ч Ірина НАУКОВО-ДОВІДКОВИЙ ТА БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ ЖУРНАЛУ «ВОЛЫНСКИЕ ЕПАРХИАЛЬНЫЕ ВЕДОМОСТИ» — ЗРАЗОК БІБЛІОГРАФІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ХІХ — ПОЧ. ХХ СТ.	113
Волкова Віталі́на З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧИТАЛЬНОГО ЗАЛУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОУНБ ІМ. О. ГОНЧАРА	119
<i>Список авторів</i>	124

ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ ЗРІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ РУКОПИСНОЇ КНИГИ В УКРАЇНІ

Головним осередком досліджень рукописної книжкової спадщини є Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України (ІР НБУВ), створений у 1992 році. Відтоді і до сьогодні у цій науковій установі зосереджене ядро досліджень в напрямі спеціальних історичних та філологічних дисциплін, об'єктом вивчення яких є рукописна книга.

Результати цієї роботи представлені десятками дисертацій та монографій, сотнями статей, що оприлюднені на сторінках наукового збірника Інституту — «Рукописна та книжкова спадщина України. Археографічні дослідження унікальних бібліотечних та архівних фондів» та в інших фахових виданнях.

Історіографічні дослідження з обраної теми стосуються окремих напрямів вивчення української рукописної книги. Зокрема, праці Л. А. Дубровіної — рукописної книги як об'єкта кодикології, палеографії та археографії [5], Т. А. Добрянської — української кириличної рукописної книги XVII століття [4], Л. А. Литвинової — колекційних фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в дисертаційних дослідженнях [12], С. М. Міщука — наукового описування рукописних книг та стародруків в Україні (другої половини XIX — 30-х років XX століття) [13]. Проте і до сьогодні в українській історіографії немає узагальнюючої праці з вивчення української рукописної книги, як частини комплексного дослідження історії розвитку книгознавства в Україні кінця XX — початку XXI ст. Тому актуальним є історіографічний і бібліографічний огляд праць з обраної теми для виявлення основних напрямів сучасних історико-книгознавчих досліджень та визначення рівня розроблення найактуальніших науково-дослідних тем, що стало метою нашого дослідження.

Грунтовний аналіз дисертаційних досліджень колекційних фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського здійснила Л. А. Литвинова. Зокрема, вона встановила, що з

1993 р. до 2011 р. з означеної проблеми було захищено 7 докторських та 55 кандидатських дисертацій [12, с. 249].

Вагоме місце серед досліджень рукописної книги ІР НБУВ належить Л. А. Дубровіній. У монографії [5] авторка здійснила значний внесок у розвиток теоретичних засад кодикології як науки про рукописну книгу та кодикографії — методичної системи її описування. За визначенням вченої, «рукописна книга — окремих вид комплексного історичного джерела, який створювався в сукупності зовнішньої та внутрішньої книжної форми і змісту на основі єдиних за походженням та призначенням ідеї, структури, технології, мистецтва, а також єдиної мети, яка обумовлюється його соціальними функціями» [5, с. 13].

Л. А. Дубровіна розглядає рукописну книгу як пам'ятку матеріальної і духовної культури і зазначає, що «типологічно-змістове вивчення рукописної книги повинно супроводжуватися вивченням розвитку та особливостей структури, оформлення, способів організації тексту та багато чим іншим у зовнішньому формуванні та внутрішній структурі книги, які безпосередньо пов'язані з способом передачі знань» [5, с. 26].

Ґрунтовною є монографія Л. А. Дубровіної, у якій дослідниця простежила взаємозв'язки між науковими дисциплінами, що вивчають рукописну книгу (кодикографія — археографія — кодикологія) та здійснила їх принципове розмежування. Зокрема, автором пропонується «визначати кодикографію як самостійну галузь спеціальної джерелознавчої та книгознавчої дисципліни кодикології і, меншою мірою, як один із видів камеральної археографії. Її предметом має стати вивчення основних закономірностей, методів і способів, типів та видів інформаційного відображення такого писемного джерела, як рукописна книга» [5, с. 22]. Нею ж (у співавторстві) розроблено кодикологічну модель структури формалізованого опису української та східнослов'янської рукописної книги [3].

У пізнішій публікації Л. А. Дубровіна теоретично обґрунтовує поняття «рукопис», «рукописна книга», «твір», «копія», «список» [7, с. 143].

Особливості наукових праць з історії рукописної книги, їх відмінності в тематиці від історичних досліджень друкованої

книги визначалися специфічними особливостями самої рукописної книги. Необхідність збереження рукописної спадщини як важливої частини національної культури спричинила активні дії вітчизняних науковців в напрямі опису наявних збірок рукописів та посилення уваги до особливостей змісту й оформлення кожної з рукописних пам'яток. Вказані напрями наукових досліджень вимагали створення картини історичного розвитку рукописної книги, тобто узагальнення наявних емпіричних знань з історії рукописної книжності, аналізу і відображення в дослідженнях загальних обставин розвитку української культури, вироблення критеріїв періодизації історії рукописної книги, ін.

Зокрема, наприкінці ХХ століття у дисертаційних роботах досліджено: М. Б. Боянівською — виробництво й поширення рукописної книги в XV — першій половині XVII ст. [1]; О. М. Гальченко — опрацювання українських рукописних книг та стародруків середньовічної доби [2]; В. Я. Фрис — кодикологічні особливості та регіональні аспекти рукописної книги в Україні в XVI — першій половині XVII ст. [17]; І. А. Сергеевою — єврейські декоровані рукописні пам'ятки України XVIII — початку ХХ ст. [15]; Є. К. Чернухіним — грецькі рукописи IV — ХХ ст. із фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [19].

Успішне вивчення наведених вище тем зробило можливими нові досягнення у сфері вивчення історії рукописної книги наприкінці ХХ — першому десятилітті ХХІ століття. Перш за все це формування важливих методичних вимог до історичного вивчення рукописної книги, розробка загальної схеми періодизації її розвитку, з'ясування її взаємостосунків з друкованою книгою та місця в культурному процесі країни. Означені напрями наукових пошуків знайшли відображення у дисертаціях, де досліджено: О. А. Івановою — основні засади кодикологічного опису рукописної книги XVI століття в Україні [10]; М. К. Іванніковою — східнослов'янську рукописну світську книгу XVII століття із фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [9]; М. М. Кольбух — кириличну рукописну книгу XVI століття в історико-культурному процесі України [11]; О. М. Гальченко —

історію, структуру, опис оправ східнослов'янських рукописних книг та стародруків в Україні [2]; С. М. Міщуком — історико-кодіграфічні та бібліографічні дослідження рукописно-книжкової спадщини України (другої половини ХІХ — 30-тих років ХХ століття) [13]. У монографії С. М. Міщука репрезентовано історіографічний зріз історії і теорії наукового описування рукописно-книжкових пам'яток в Україні у другій половині ХІХ — 30-х роках ХХ століття [14]. Наукове видання слушно доповнене бібліографічним покажчиком історико-книгознавчих праць про слов'янську рукописну і книжкову спадщину.

В. Я. Фрис на основі ґрунтовної джерельної бази вперше в українському книгознавстві висвітлює історію розвитку кириличної рукописної книги з Х до ХVІІІ століття [16]. Автором подано власне бачення періодизації історії книги в Україні, охарактеризовано типи письма, стилі оформлення рукописної книги, описано способи виготовлення знаряддя для письма, оправ, ін. Історія рукописної книги в Україні розглянута від часу її появи, розквіту та занепаду впродовж Х — першої половини ХVІ століття, окреслено репертуар, описано збережені кодекси, вказано осередки книгописання. У інших студіях В. Я. Фрис приділяла увагу як загальним питанням вивчення української рукописної книги, так і вузько тематичним — аналізу рукописів полемічних творів ХVІ — ХVІІІ століття [18].

Дослідження мистецтва оздоблення та орнаментального оформлення рукописної книги подане в монографії Я. П. Запаска [8]. Вчений проаналізував художні особливості давніх рукописів та дослідив історію рукописної книги в контексті розвитку книжкової справи України. У монографії містяться описи 128 рукописів, що збагачені яскравими зображеннями. Опис кожного рукопису має розділи: зовнішній опис, письмо, оздоблення, зміст, мовні особливості, приписки, історія рукопису, використана література. Я. П. Запаско стверджував, що «рукописна книга завжди була і буде невичерпним джерелом у вивченні історії народу, його мови, літератури, мистецтва. Вона надихала і надихатиме майстрів книжкового оформлення, служитиме надійним взірцем вивіреної часом доцільності і

конструктивної злагоженості усіх структурних елементів цього оформлення, захоплюватиме високим рівнем його мистецьких витворів» [8, с. 117].

Дослідження Я. П. Запаса послужило фундаментом для подальших студій, присвячених мистецтву оправи східнослов'янських рукописних книг та стародруків, що представлені в монографічному виданні О. М. Гальченко [3]. На підставі значної джерельної бази авторка здійснила наукове дослідження розвитку східнослов'янського, зокрема українського, інтролігаторства — мистецтва обкладання і оздоблення книжок. У першому розділі «Оправа рукописних книг та стародруків як об'єкт зарубіжної та вітчизняної історіографії» подано ґрунтовне історіографічне дослідження теми із залученням значної кількості інформації про дослідження оправ різних часів у Західній Європі. О. М. Гальченко наводить дані, що з «другої чверті ХІХ століття англійські вчені запропонували спеціальний термін — бібліопегія (бібліопегістика) — для визначення галузі книгознавчої науки, що почала займатися дослідженням оправ... Але цей термін не отримав значного поширення в наукових колах і практично перестав вживатися вже в другій половині ХІХ століття» [3, с. 10—11].

Головним завданням, що вирішувалося істориками рукописної книги, був опис окремих пам'яток рукописної книжності та колекцій рукописів з метою введення в науковий обіг невідомих раніше книг. Значний внесок до формування методики дослідження рукописної книги було зроблено Г. І. Ковальчук, Л. А. Дубровіною, О. М. Гальченко, О. А. Івановою.

Як підсумок, можна сказати, що в напрямі дослідження рукописної книги в кінці ХХ — на початку ХХІ століття накопичено достатньо емпіричних знань, які відображені в численних наукових студіях. Дослідження продовжуються, тематично конкретизуються, незважаючи на бурхливий розвиток новітніх напрямів в галузі соціальних комунікацій, бібліології, документології, ін. Серед основних напрямів сучасних історико-книгознавчих досліджень та найактуальніших науково-дослідних тем можна виділити такі, що присвячені:

- методології та новітнім принципам вивчення й описування української рукописної книги — Л. А. Дубровіної, М. К. Іваннікової, О. А. Іванової;
- українській рукописній книзі в історико-культурному процесі України XVI — XX століття — М. Б. Боянівської, М. К. Іваннікової, М. М. Кольбух, С. М. Міщука, В. Я. Фрис;
- українській рукописній книзі за видами і жанрами — М. Голуб, Л. А. Дубровіної, М. В. Іванової, М. Корзо, Л. П. Корній, В. Фрис, Є. К. Чернухіна, Г. Чуби та ін.;
- палеографічним та графіко-орфографічним особливостям кодексів — Л. А. Гнатенко, В. І. Ульяновського, В. Я. Фрис, ін.;
- мистецтву української рукописної книги, дослідженням її оправи — О. М. Гальченко, Я. П. Запаско, С. В. Зінченко.

Незважаючи на значний масив досліджень, присвячених українській рукописній книжності, що здійснюються наприкінці XX — на початку XXI століття, існують напрями, які ще потребують окремої уваги з боку наукового співтовариства. Це, наприклад, дослідження української рукописної книги другої половини XVII століття, вироблення загальної методики складання реєстру рукописної спадщини, представленої в електронному середовищі та інші. Сьогодні українська рукописна книга ще не стала також об'єктом єдиного історико-книгознавчого дослідження, фундамент для якого створений.

Список літератури

1. Боянівська М.Б. Українська рукописна книга в XV — першій половині XVII ст. : виробництво і поширення : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Боянівська Марта Богданівна ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. — Львів, 1994. — 26 с.
2. Гальченко О.М. Оправа українських книг та стародруків як об'єкт кодикографії : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 05.25.04 / Гальченко Олена Михайлівна ; НАН України, Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського. — Київ, 1994. — 18 с.

3. Гальченко О.М. Оправа східнослов'янських рукописних книг та стародруків в Україні : історія, структура, опис : монографія / О.М. Гальченко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. — Київ: НБУВ, 2005. — 375 с.
4. Добрянська Т.А. Українська кирилична рукописна книга XVII століття як об'єкт кодикології, палеографії, філігранології, мистецтвознавства та археографії в 90-х роках XX — 10-х роках XXI ст. : історіографічний аспект / Т. А. Добрянська // Рукоп. та кн. спадщина України. — Київ, 2014. — Вип. 20. — С. 342—361.
5. Дубровіна Л.А. Кодикологія та кодикографія української рукописної книги : [монографія] / Любов Дубровіна ; [відп. ред. О. С. Онищенко] ; АН України, Ін-т рукописів Центр. наук. б-ки ім. В. І. Вернадського, Ін-т укр. археографії. — Київ : [б. в.], 1992. — 262 с. — (Проблеми едиційної та камеральної археографії: історія, теорія, методика ; вип. 13).
6. Дубровіна Л.А. Кодикографія української та східнослов'янської рукописної книги і кодикологічна модель структури формалізованого опису рукопису / Л.А. Дубровіна, О.М. Гальченко / НАН України, ЦНБ ім. В. І. Вернадського, Ін-т археографії. — Київ : Ін-т укр. археографії, 1992. — 152 с. — (Проблеми едиційної та камеральної археографії: історія, теорія, методика ; вип. 9).
7. Дубровіна Л.А. Рукописна книга як об'єкт національного бібліографічного репертуару України в контексті поняття «писемна пам'ятка» та її автора / Л.А. Дубровіна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 1999. — Вип. 2. — С. 141—154.
8. Запаско Я. Українська рукописна книга / Я. Запаско. — Львів : Світ, 1995. — 478 с.
9. Іваннікова М.К. Кирилична світська книга XVII століття в фондах Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : історико-кодикологічний опис : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.09 / Іваннікова Марія Костянтинівна ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 2003. — 18 с.

10. Іванова О.А. Рукописна книга XVI століття в Україні. Основні засади кодикологічного опису: автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.08 / Іванова Ольга Андріївна ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 2003. — 19 с.
11. Кольбух М.М. Кирилична рукописна книга XVI ст. в історико-культурному процесі в Україні : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 27.00.03 / Кольбух Марія Михайлівна ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 2008. — 20 с.
12. Литвинова Л.А. Колекційні фонди Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: історико-книгознавча тематика дисертаційних досліджень (1993—2011) / Л. А. Литвинова // Рукоп. та кн. спадщина України. — Київ, 2012. — Вип. 16. — С. 249—267.
13. Міщук С.М. Історико-кодикографічні та бібліографічні дослідження рукописно-книжкової спадщини України (друга половина XIX — 30-ті роки XX ст.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 27.00.03 / Міщук Сергій Миколайович ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 2009. — 32 с.
14. Міщук С.М. Наукове описування рукописних книг та стародруків в Україні (друга половина XIX — 30-ті роки XX століття) : Історіографія. Бібліографія / відп. ред. Л.А. Дубровіна. — Житомир : Полісся, 2011. — 184 с.
15. Сергеева І.А. Історико-книгознавчий аналіз та археографічний опис єврейських декорованих рукописних пам'яток України XVIII — початку XX ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. — Київ, 1998. — 16 с.
16. Фрис В. Історія кириличної рукописної книги в Україні / В. Фрис ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Наук. б-ка. — Львів, 2003. — 188 с.
17. Фрис В.Я. Кирилична рукописна книга в Україні XVI — першої половини XVII ст. : кодикологія та регіональні особливості : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Фрис Віра Ярославівна ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. — Львів, 1994. — 25 с.

18. Фрис В. Рукописи полемічних творів XVI — XVIII ст. у збірках Львова / В. Фрис // Зап. Львів. наук. б-ки ім. В. Стефаника НАН України : зб. наук. пр. — Львів, 1996. — Вип. 5. — С. 3—14.
19. Чернухін Є.К. Грецькі рукописи IV — XX ст. у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : кодикологічне дослідження : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Чернухін Євген Костянтинович ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ, 1999. — 19 с.

УДК 070(09):011(477.82) «18/19»

Ірина Міляевич

**НАУКОВО-ДОВІДКОВИЙ ТА БІБЛОГРАФІЧНИЙ
АПАРАТ ЖУРНАЛУ «ВОЛЫНСКИЕ ЕПАРХИАЛЬНЫЕ
ВЕДОМОСТИ» — ЗРАЗОК БІБЛОГРАФІЧНОЇ
КУЛЬТУРИ ХІХ — ПОЧ. ХХ СТ.**

«Волинские епархиальные ведомости» були першим журналом, який видавався на території історичної Волині (Почаїв, 1867 — 1907; Житомир, 1908 — 1918). Протягом п'ятидесяти років це видання було не тільки офіційним органом Волинської єпархії, але й активно впливало на серце і розум освіченої волинської публіки [1, с. 204 — 226].

Перша редакція журналу розміщувалась у м. Кременець. Майже всі редактори і цензори журналу були викладачами Волинської духовної семінарії. У ХІХ столітті цей навчальний заклад був духовним і інтелектуальним центром Волинської єпархії. Тут працювали високоосвічені кадри, багато з них згодом стали видатними українськими вченими не тільки у галузі богослів'я і церковної історії, але й філології, етнографії, історії, правознавства, громадськими та освітніми діячами, засновниками різних наукових товариств. Перу викладачів Волинської духовної семінарії належать найвидатніші історико-краєзнавчі праці ХІХ століття, які стали підґрунтям для наукових розвідок сучасних краєзнавців і безцінним джерелом для різноманітних волинезнавчих студій. Базою наукової і